

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXII, broj 32

9. kolovoza 2012.

cijena 200 Ft

Pranje na Dunavu

Foto: Stipan Balatinac

Aktualno

Olimpijska arena

Negdje potkraj srpnja čitali smo u tisku kako sve medalje koje su športaši bivše državane zajednice imena Jugoslavija, osvojili do 1988. godine pripadaju državi Republici Srbiji. Pisalo se kako je Srbija, odnosno Olimpijski komitet Srbije prema Međunarodnom olimpijskom odboru sljednica svih nastupa i medalja koje je osvajala Jugoslavija od Olimpijade 1920. u Antwerpenu do one u Seoulu 1988. godine! Srbija je kao neovisna država nastupila samo dvaput na Ljetnim olimpijskim igrama, u Stockholmu 1912. i Pekingu 2008. g., te na Zimskim olimpijskim igrama u Vancouveru 2010. g., i osvojila pritom tri medalje, jednu srebrnu i dvije brončane. Ali prema izjavi Vlade Divca, predsjednika OKS-a, srpski olimpijci otputovali su u London prema osvajanju i 100. olimpijske medalje. Od 1920. zastave pod kojima su igrali športaši državnih zajednica čije se olimpijske medalje svojataju, krasile su: Kraljevinu Srba, Hrvata i Slovenaca, Kraljevinu Jugoslaviju, Federativnu Demokratsku Republiku Jugoslaviju, Socijalističku Federativnu Republiku Jugoslaviju, Nezavisni olimpijski tim koji je sudjelovao u Barceloni 1992. godine, pod olimpijskom zastavom, Saveznu Republiku Jugoslaviju u Atlanti, Srbiju i Crnu Goru u Ateni 2004... Republika Srbija osnovana je 5. lipnja 2006. nakon raskida državne zajednice Srbije i Crne Gore.

„U godini u kojoj proslavljamo 100 godina od prvog sudjelovanja Srbije na Olimpijskim igrama, priželjkujemo i vjerujemo da ćemo osvojiti 100. medalju, ali da tu nećemo stati“, rekao je Divac. Očito je kako OKS baštini postignuća SOK, JOK i OKSCG..., olimpijskih odbora bivših državnih zajednica. Zlatko Mateša, predsjednik Hrvatskog olimpijskog odbora, reagirajući na Divčevu izjavu o očekivanoj stotoj medalji, nesretno i nespretno je izjavio za Jutarnji list: „Mi tu ništa ne možemo napraviti. To je odlučeno još 1992. godine. Naime sve novonastale države primljene su u MOO kao nove članice, a Srbiji se računalo članstvo SFRJ, pa tako i rezultati.“ Dodao je da olimpijske medalje nisu predmet sukcesije bivših jugoslavenskih republika te da HOO nikad nije pred međunarodnim tijelima pokretao bilo kakvo pitanje da se, eventualno, „zamrznu“ medalje Jugoslavije i da njene uspjehe dijele sve države nastale nakon njezina razdruživanja. Prema Matešinih riječima, „takva su pravila igre“. „Pravila igre“ ili izjave koje još jedanput idu na štetu hrvatskoga ponosa i neprekinutosti, pogotovo na ovakav način prihvaćena i tumačena. Jer najvažnije bi bilo utvrditi kako Srbija 1992. nije bila članica Međunarodnog olimpijskog odbora. U Barceloni 1992. Srbija iliti Jugoslavija uopće nije sudjelovala na Olimpijadi zbog sankcija UN-a. Tada je nekim športašima dopušteno da nastupe pojedinačno, i to pod olimpijskom zastavom. Olimpijske su igre natjecanja između športaša u pojedinačnim i ekipnim disciplinama, a ne između zemalja. Ali i prije svega i sport, pa i Olimpijada je i politička arena. Nije svejedno tko i kako igra. Pa ako i slegnemo pri tome ramenima i kažemo neka se samo kite tuđim perjem.

Pripremila: Branka Pavić Blažetin

„Glasnikov tjedan“

Kako donosi list pečuške Gradske samouprave Pécsi Hírek, pionirski korak glede predaje nekretnine u vlasništvo narodnosne samouprave učinjen je upravo u Pečuhu i potaknut iz toga grada. Naime Gradska samouprava nakon stupanja na snagu Zakona o narodnoj imovini, čiju je izmjenu prihvatio Parlament na sjednici od 18. lipnja, predaje u trajno vlasništvo zgradu Hrvatske škole Miroslava Krležu u Ulici Sziget na broju 97

„Početkom prošloga mjeseca, točnije 8. srpnja, Grad Pečuh bez naknade potpisao sporazum o predaji zgrade Hrvatskoj državnoj samoupravi.“

Hrvatskoj državnoj samoupravi, koja je već od 1. srpnja 2012. g. uzdržavatelj školske ustanove. Tako su Hrvati prvi koji će zgradu dobiti od Pečuha. Dosada su zakonske odredbe bile nedorečene glede preuzimanja vlasništva nad nekretninama sa strane državnih narodnosnih samouprava (Zakon o narodnoj imovini). Izmjene Zakona o narodnoj imovini, kojima će biti omogućeno „preuzimanje“ nacionalne imovine u ruke državnih narodnosnih samouprava potaknuo je Savez državnih samouprava kako bi upravo narodnosne državne samouprave ušle u krug onih kojima Zakon omogućuje vlasništvo – izjavljuje za Hrvatski

glasnik Mišo Hepp, predsjednik Saveza državnih samouprava, ujedno i predsjednik Hrvatske državne samouprave i predsjednik pečuške Hrvatske samouprave. Naime Hrvatski vrtić, osnovna škola, gimnazija i učenički dom Miroslava Krležu od 1. srpnja 2012. godine, temeljem potpisanog ugovora o primopredaji između Grada Pečuha i HDS-a, potpisanog 24. travnja 2012, prešao je u nadležnost Hrvatske državne samouprave, političkog tijela Hrvata u Mađarskoj državnog ranga. Tako je početkom prošloga mjeseca, točnije 8. srpnja, Grad Pečuh bez naknade potpisao sporazum o predaji zgrade Hrvatskoj državnoj samoupravi.

Tim činom, kako donosi mađarski tisak, Hrvati se mogu ponašati kao prave gazde nad predanom nekretninom, a Pečuh se oslobađa troškova njezina uzdržavanja. Po novim zakonskim odredbama koje će uskoro stupiti na snagu, naselja (samouprave) i vjerske zajednice mogu bez nadoknade davati nekretnine narodnostima ako ih one prihvaćaju i traže. Tako su i Hrvati dobili spomenutu nekretninu uz uvjet kako će petnaest godina sačuvati njezino stanje i neće je otuđiti. Napomenimo kako izmijenjena zakonska norma postrožuje propise očuvanja i zaštite dobivenih nekretnina koje su dio nacionalne imovine.

Branka Pavić Blažetin

KAĆMAR – U suorganizaciji mjesne Hrvatske samouprave, povodom blagdana Velike Gospe, 11. kolovoza, u Kaćmaru se priređuje Susret Kaćmaraca, ujedno i Narodnosni susret crkvenih pjevačkih zborova na Vodici. Cjelodnevni program počinje u 10 sati misnim slavljem na hrvatskome jeziku koje će služiti tavankutski župnik, dekan Franjo Ivanković. Nakon misnoga slavlja na mađarskom i njemačkom jeziku, koje će služiti aljmaški župnik, opat János Bergman, od 12 sati priređuje se Narodnosni susret crkvenih pjevačkih zborova iz Vršende, Dušnoka, Baškuta, Aljmaša i Kaćmara. U 14 sati počinje program glazbenog sastava „H.A.N.G. Duó“ – Antónia Horváth i Gábor Nagysolymosi – uz parti, latinsku i retroglazbu. U 15.30 bit će otvorenje poučne staze, u suradnji Marte Kinigopulos i kaćmarskih učenika, a u 17 sati u mjesnoj knjižnici predavanje Istvána Palástya o hodočašću u El Camino i putu Svetog Jakoba. Program, s početkom u 20 sati, završava švapskim balom.

BAJA – Dana 10. kolovoza u Baji će se u okviru niza ljetnih programa održati prvi „Ples naroda“ koji će se ostvariti zahvaljujući Edit Dobos (Baja, Marketing Kft.), koja je otpočeta podržala ovaj poticaj, te se primila velikog dijela organizacije. Susreti će se održati na Trgu Kálmána Tótha na otvorenome, petkom od 19 do 22 sata. Plesni krug „Šugavica“ 10. kolovoza organizira južnoslavensku plesačnicu, a 7. rujna KUD „Bunjevačka zlatna grana“ priređuje hrvatsku plesačnicu. Međuvremeno, 31. kolovoza, u organizaciji Ferenc Mihálovicsa priređuje se mađarska, a 14. rujna u organizaciji Terézie Szauter njemačka plesačnica.

Aktualno

X. Igre prijateljstva suprot poteškoć još u Šopronu

Gradišćanski sastanak organizacijskoga odbora sa zastupnici iz Slovenije, Hrvatske i BiH

Medjunarodno športsko naticanje pod imenom Igre prijateljstva po jubilarni, deseti put, suprot poteškoć, još će se prirediti dođuci misec u Šopronu, sa sudionici iz Slovenije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske ter Ugarske. Iz toga razloga su se okupili 6. julija, u petak, u šopronskom Hotelu Szieszta predstavnici, a ujedno i glavni organizatori Igar iz četirih držav. Službenom sastanku su se odazvali iz Bosne i Hercegovine Damir Jukić, predsjednik i Elvis Felić, glavni tajnik Športskoga saveza Unsko-sanskoga kantona, iz Hrvatske Milan Štimac, dopredsjednik, Stjepan Čačić, glavni tajnik Saveza športov u Ličko-senjskoj županiji, ter Miran Jerman, predsjednik Igre prijateljstva, stručni djelatnik Agencije za šport u Novom Mestu (Slovenija). S domaće strane je bio nazočan gradišćanski koordinator Franjo Grubić, načelnik Koljnofa, a u zastupništvu grada Šoprona Géza Abdai, donačelnik, ter József Rákóczi, nadzornik športa u gradskom Odboru kulture, prosvjete i športa. Šopron, odnosno Mikroregija Šopron–Fertőd, od 2006. ljeta je član ovih Igar.

Na šopronskom ot-podnevnom sastanku, u ime domaćina je najprlje Franjo Grubić pozdravio sve diozimatelje ter je izrazio veselje i zadovoljstvo da poslije vrimenta nesigurnosti i dvojbe, ima čast najaviti da zahvaljujući materijalnoj potpori Vlade Ugarske, Šopron će još moći postati domaćin X. Igar prijateljstva, u septembru.

Istina, misecdan kasnije nego je to bilo predvidjeno po prethodnom planu, ali, kako je i rekao, za trodnevni medjunarodni športski sastanak sridnjoškolcev, grad je pripravan, od 21. do 23. septembra. Donačelnik grada Šoprona Géza Abdai, u svoji pozdravni riči je uz ostalo svim zahvalio na razumivanju i naglasio je da mu je jako žao zavolj neugodnosti, ke su izazvane posljedicom ločeste gospodarstvene situacije grada Šoprona. – Pokusili smo iskati pomoć, sad jur imamo obećanje od naše Vlade i ufamo se da moremo prirediti jubilarne Igre u našem varošu. Ne znam hoćemo li moći i nadalje sudjelivati na Igra, pokidob gradski proračun zato nam ne daje uprav ufanje, ali smo smatrali časnom obavezom da ljetos mi budemo domaćini Igar. No, budućnost visi, kako sam i

Sliva: Damir Jukić, Milan Štimac, Stjepan Čačić, Elvis Felić i Miran Jerman

rekao prije, od gradskoga budžeta. Djelamo na tom ako bi Šopron ispao iz Igar da bude-mo mogli prikdati nekom drugom ugarskom gradu (morebit Starom Gradu) mogućnost nastupa mladih športašev – je rekao šopronski političar. Miran Jerman, predsjednik Igar, je podilio svoje ufanje da grad Šopron, suprot sad najavljenih planov, neće do toga zajti da prikduje Igre u neku drugu ruku ter će i u budućnosti ostati u organizacijskom odboru. – Mi imamo već ponudov jur mnogo ljet sa strane Austrije i Italije, ali još jednoč ću ponoviti, svi mi željimo da ostanemo skupa, kako smo se dogovorili prlje pet ljet: četire zemlje, četiri gradi, s tim da našu suradnju nastavimo – je još dodao prilikom sastanka Miran Jerman. Potom su se diozimatelji dogovorili za pravila, predloge i uvjete ke nudi Šopron za ovu orijašku športsku manifestaciju, a za sjednicom su i posječene dvorane ter smješćaji za buduće delegacije od sve skupa 255 športašev iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Slovenije. Predstavnici organizacijskoga odbora još isti dan su bili pozvani na skupnu večeru u koljnofski restoran Levanda, kade su se uz tamburašku glazbu još posebno okripili, poslije uspješno završenoga dogovora.

-Tiho-

Domaćini su bili: Franjo Grubić, Géza Abdai, i József Rákóczi

STARIN, SOPJE – Završna konferencija projekta „Drava events“ IPA prekograničnog programa Mađarska–Hrvatska održana je u Sopju 27. srpnja 2012. s početkom u 12 sati. Nositelj je projekta Općina Sopje, a projektni partner starinska Seoska samouprava. Projekt je započeo održavanjem Dravskog proljeća u Sopju 29. travnja 2011. Projekt je trajao 16 mjeseci, a njegova ukupna vrijednost je 114.998,00 eura. Od dobivenih 65.000,00 eura za Općinu Sopje 51.302,00 eura je bilo namijenjeno za troškove obnove Društvenog doma, čime je Općina Sopje odnosno Kulturno-umjetničko društvo „Podravec“ dobilo prostoriju za garderobu i probe. Ostatak sredstava predviđen je za potrebe održavanja kulturnih programa na hrvatskoj i mađarskoj strani. Na mađarskoj je strani također održano Dravsko proljeće, a obnovljena je i Mađarsko-hrvatska kuća. Glavni je cilj projekta bilo očuvanje kulturne i tradicijske baštine na području na kom je projekt proveden, očuvanje narodnih pjesama i plesova, očuvanje običaja, te osnivanje novih prijateljstava preko druženja na manifestacijama s obje strane rijeke Drave. Domaćini su na kraju konferencije zahvalili svima koji su pomogli u provedbi projekta te najavili nastavak održavanja Dravskoga proljeća, i to već sljedeće godine upravo u Sopju.

PEČUH, BUDIMPEŠTA – I na ovogodišnjem Festivalu Siget, koji se održava od 6. do 13. kolovoza u okviru programa Hungarikum falu, između ostalih predstaviti će se pečuški KUD Tanac sa svojim pratećim Orkestrom Vizin. Dvadeseti Festival Siget, nadaleko poznat i izvan granica Mađarske, vrvi nizom događanja. U nedjelju, 12. kolovoza, s početkom u 23 sata nastupaju Tanacovi plesači i svirci. Tematski u paviljonu Hungarikum falu ova je godina u znaku parnoga, pa tako i plesa u parovima. KUD Tanac predstaviti će se s narodnom plesnom i glazbenom baštinom podravske Hrvata u Mađarskoj.

KUD BARANJA – Od 8. do 16. kolovoza pečuški KUD Baranja nalazi se na turneji u Rumunjskoj. Za vrijeme osam dana boravka u inozemstvu KUD očekuju brojni nastupi.

SELURINCE – Dr. Marko Győrvári, načelnik grada Selurinca (Szentlőrinc), izvijestio je Milana Vanduru, tajnika ŽK Virovitica, da mu je Zastupničko vijeće Samouprave grada Selurinca, dodijelilo odličje: „Nagradu za međunarodne odnose grada Selurinca“. Predaja odličja bit će na svečanoj sjednici Zastupničkog vijeća, 17. kolovoza 2012. u 13 sati, u Svečanoj dvorani Samouprave grada Selurinca.

Razgovor s novim predsjednikom DGHU-a

Andraš Handler: „Gdo mene pozna, zna da sam optimist, morebit i ideologist u tom smislu da ja uvijek u lipi farba vidim svit okolo sebe. Ja još vik vjerujem u to da moremo biti i moramo biti složni, jer jedino nam to garantira opstanak u ovoj regiji”

Razgovarala: Timea Horvat

Društvo gradišćanskohrvatske mladine u Ugarskoj ljetos svečuje 20. obljetnicu svojega osnutka. Ti si bio prvi predsjednik toga Društva, a moglo bi biti i simbolično da za dva desetljeća kasnije si izabran za peljača Društva Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj. Jesi li na ovo računao?

– Vidiš, ja za ovu simboliku nisam znao i nisam se spomenuo na to da je to pred dvajsetimi ljeti bilo. Još i u snu nisam mislio da ću nastati predsjednik Gradišćanskih Hrvatov. Pred dvimi ljeti kad su bili izbori u Prisiki, onda sam isto bio kandidat za predsjednika, istina, onda se jako nisam borio za ovo mjesto. Kad se je Čaba Horvath prijavio za predsjedništvo, onda sam rekao da je ovako bolje. Našli smo jednoga kompetentnoga čovjeka ki onda jur nije bio u Zemaljskoj samoupravi, imao je vremena da obavlja ovu funkciju, ali znamo kako su se stvari odvijale. Ne bi išao u detalje, svi znamo kako je došlo do ove situacije da smo morali održati vanrednu sjednicu, kade sam ja izabran za predsjednika.

To glasovanje nije bilo tako jednoznačno, u tom smislu da od svih nazočnih glasačev 26 je za Te glasalo, 16 kotrigov je reklo ne za tvoju kandidaturu, a osmimi su se suzdržali. Nije to neka suprotivnost?

– Nije to da zbog toga nisam mogao spatiti uvečer, ali sam malo razmišljao u čemu je mogao biti problem. Zašto sam dobio šesnaest suprotnih glasov, ne znam, a pred tim bilo s kim sam se pominao, s onimi ljudi ke i osobno poznam i s kimi sam u dobrom odnosu, svi su došli u Hrvatski Židan, s pitanji ću li se zeti za predsjedništvo, rekši dobro bi bilo, mlad sam, svi me poznaju, čak morem reći, neki me i rado imaju. Znači, imali su povjerenja u mene. Rekao sam im ne znam, vidit ćemo, ja bi isto drugoga htio predložiti za funkciju. Zato mi onda malo smišno ispalo da na kraju tako je isteklo glasovanje. Ako sam jedini kandidat za predsjednika i šesnaest ljudi veli da ja nisam sposoban za tu funkciju, onda nek to ne znam, tih šesnaest ljudi zašto nije predložilo od mene boljega kandidata. To mi je čudno i smišno! Oni, ki su suprot mene bili, ne poznaju me, ali pak gor me ne kanu upoznati. Suprot tomu, ja ću se truditi da i ove ljude dobijem i da dojdem s njimi u dobre odnose. Život ide dalje i vidit ćemo što će donesti daljnja budućnost.

Velikoga rivanja, zato moramo priznati, nije bilo na toj sjednici za ovu funkciju, ka

počiva na dobrovoljnoj bazi. Kamo staviti te glase ki se čudu da si ti izabran, kad si već na početku izjavio da nećeš moći 100% nazočan biti na svi gradišćanski priredba, iako dobro znamo iz prošlosti da predsjednici su se pustili med narod pri ovakovi prilika...

– Nije to problem da se ja ne kanim mišati s narodom, nego i sad ću reći, gdo mene pozna ta zna da sam vas žitak u svakarčkovi djeli što se veže za Gradišćanske Hrvatve. Guslao sam, jačio sam, idem na konferencije, a i to mi dost čuda vremena zame. To sam rekao članstvu, u današnjem svitu nije tako veliki problem, ako ne idemo od sela do sela. U vrime interneta se čuda brže odvija komunikacija, moremo se i predsjedništvom i članstvom dogovoriti na ta način, ako se ne more hudo sazvati kakova sjednica. Morebit da i tomu morem zahvaliti da sam dobio toliko minus glasov, ali ja se zbog toga ne tugujem. To je, što je i idemo dalje. A toga se i sad držim da srićni smo ovde u Gradišću da imamo jako čuda kulturnih udrugov, hrvatskih društav ka se brinu za naše ljude po svi seli, od juga Petrovoga Sela, gori do Bizonje i Kemlje. I ovde ne mislim samo na folklor, nego i na druge stvari, na znanstvena društva i priredbe, ke se bavu poviješću i književnošću Gradišćanskih Hrvatov. To su npr. Hrvatski dani u Šopronu i Koljnofu. Sve te priredbe moramo pohvaliti. Zato i velim da jedan predsjednik ne praha u današnji svit organizirati priredbe po seli. To napravu sesoska društva, mjesne Hrvatske samouprave. Predsjednik mora povezati ova društva da se jednako budu študirali da u jednom pravcu

vliću kola. Ta pravac u prvom redu mora biti borba protiv asimilacije. Boj suprot toga da se iz dana u dan zgubi hrvatski jezik i hrvatska svist. Predsjednik mora koordinirati te posle. Ako drugo ne, onda oni praktički razlogi da ne budu dva tabora isti tajedan, i da ne budu tri folklorne manifestacije isti vikend, ili da jednom već krene i ova naša gradišćanska web-stranica ku je i Čaba Horvath

kanio napraviti. I da se nekako povežemo i prik ovoga virtualnoga svita, a i malo u glava da ne budemo suprotivni jedan drugomu.

Djelomično si sad rekao, kako se ti študiraš o svojoj funkciji, ali najzad ogledajući na nedavna burna vremena, zanimalo bi nas ku misao češ ti forsirati, sugerirati članstvu, hoće li se Gradišćanci odlučiti, istupiti iz Saveza Hrvata u Mađarskoj? I kako predviđiš iskorak iz ove delikatne situacije u koj se nalazimo zbog neodlaska na Kongres Saveza?

– Nakon vanredne sjednice smo nek kratko ostali malo skupa s člani predsjedništva i tako smo se dogovorili da u ljeti nima smisla ništa napraviti, nego ćemo u septembru skupapozvati jednu veću sjednicu. Tamo ćemo se raspravljati o budućnosti Društva. Poslušat ćemo sve pametne i nepametne argumentacije, i one misli kako zapravo naši ljudi, naši zastupniki razmišljaju o budućnosti Društva. Ja sam i pred ovim rekao u jednom intervjuu, ja svakarčko kanim sjesti i s gospodinom Mišom Heppom i s gospodinom Josom Ostrogoncem da malo popričamo i od toga, kako se more poboljšati ta odnos koji se je sad nekako zaglavio. Ako poslušaju malo od toga što mi kanimo ovde u Gradišću, koje su naše misli, koje bi mogle donesti malo i do reformi i unutar Saveza, onda ja mislim da će ostati vrata otprta za daljnje razgovore. Ako neće biti tako, onda je sve moguće, morebit da će Gradišće, ili članstvo Društva tako odlučiti da idemo samostalnim putem dalje na slijedeće izbore.

Ti stvarno misliš da je DGHU krovna organizacija svih naših hrvatskih udrugov i Gradišćancev u regiji?

– Ako regiju gledamo, Željeznu i Jursko-mošonsko-šopronsku županiju, onda ja mislim, zbog svoje prošlosti i morebit i budućnosti je ova organizacija predestinirana na to da bude krovna udruga Gradišćanskih Hrvatov. I ja ću biti na tom da ostane ovo Društvo, kot koordinator naših društav, a da koordinira malo i političke sfere, znači manjinske samouprave po seli, po gradi.

Kad si na zadnjoj sjednici izabran za predsjednika Društva, u svojem zahvalnom govoru si pozvao svakoga da skupa djelate ter si pohvalio složnost Gradišća. Zaista misliš da su složni Gradišćanski Hrvati?

– Gdo mene pozna, zna da sam optimist, morebit i ideologist u tom smislu da ja uvijek u lipi farba vidim svit okolo sebe. Ja još vik vjerujem u to da moremo biti i moramo biti složni, jer jedino nam to garantira opstanak u ovoj regiji. Ako smo složni u Gradišću, zatim se moru najti i glasi s drugimi Hrvati u Ugarskoj, jer ne vidim razlog, zašto bi se morali tući, ako smo par desetljeća lipo živili skupa u miru. Svi moru povidati svoje, to je demokracija. Moramo polig toga pripaziti na to da ipak ostanemo to, što jesmo. Hrvati, ki živu u drugoj zemlji, u drugoj državi.

Svi mladi ljudi ovde u Gradišću znaju te prik tambure i Pinka-banda, ali za starije generacije ako bi morao reći nešto o sebi, što bi rekao, kako bi se predstavio?

Rodjen sam 1974. ljeta u Petrovom Selu, ovde sam išao u osnovnu školu, zatim sam prošao u Budimpeštu u Hrvatsku gimnaziju. Jedno ljeto sam stacionirao u Sambotelu na Visokoj školi. Potom sam začeo svoj studij u Zagrebu na Filozofskom fakultetu, kade sam 2001. ljeta zgotovio na kroatistiki, znači, nastao sam profesor hrvatskoga jezika i književnosti. Još za vrime fakulteta zaposlio sam se u Muzeju Savaria u Sambotelu, bio sam na civilnoj službi. Kad sam to zgotovio, onda sam ostao tamo djelati. Mislio sam da će dobro biti na par misec, dokle si ne najdem kakov posao, vezan za struku, ali toliko se je zavidio i meni to djelo u muzeju i kolege su mene zavolili, tako da sam sad jur jedinaest ljet u muzeju, ali za struku se još uvijek malo vežem. Upisao sam se na PhD studij u Budimpeštu, na doktorsku školu na Univerzitetu Loránd Eötvös, kade ću, mislim, negde u jesen, ali u zimi, ako i Bog da, obraniti svoj doktorat. Polig toga sviram u različiti bendi, tamburaškom sastavu Koprive, Pinka-bandu, Ritam Cafeu, član sam u Folklornom društvu Gradišće koje ovo ljeto slavi 60. obljetnicu utemeljenja. Pomažem i ovde u Petrovom Selu kod organiziranja raznih priredab, kot je sad ov jubilej. Organiziram i druge priredbe, npr. Savaria karneval u Sambotelu, tako da sam na svi tereni zastupan. Ufam se da ću imati dost vrimenta i polig toga da što učinim i za naše Gradišćanske Hrvate.

Olimpijske igre 2012, London

Sandra Perković osvojila olimpijsko zlato

Hrvatska atletičarka Sandra Perković olimpijska je pobjednica u bacanju diska, u završnici Olimpijskih igara u Londonu postavila je novi hrvatski rekord sa 69,11 metara, čime je deklasirala konkurenciju i osvojila zlatnu medalju s 1,55 metara prednosti ispred srebrne Ruskinje Darje Piščalnikove. Brončana je medalja pripala svjetskoj prvakinji, Kineskinji Yanfeng Li sa 67,22 metara. Dvadesetdvogodišnja Zagrepčanka na najvažnijem natjecanju u karijeri popravila je osobni rekord za 87 centimetara i tako okrunila sjajnu godinu u kojoj je već osvojila naslov europske prvakinje u Helsinkiju, te osigurala naslov ukupne pobjednice u bacanju diska u „Dijamantnoj ligi” s četiri pobjede i jednim drugim mjestom. Hrvatska je rekorderka natjecanje završila s odličnim prosjekom od 66,56 metara. U prvom je nizu za „zagrijavanje” bacila 64,58. Već bi i hitac iz drugog niza od 68,11 metara bio dovoljan za zlato, ali naša je šampionka u

trećem nizu bacila još metar dalje i pokazala da je najbolja kad je pritisak najveći. Zlatna medalja Sandre Perković 19. je olimpijska medalja za Hrvatsku od samostalnosti, a četvrta zlatna. Prije nje najsjajnije odličje osvajali su dva puta rukometaši, u Atlanti 1996. i Ateni 2004. godine, te dizač utega Nikolaj Pešalov u Sydneyu 2000. Ovo je druga hrvatska medalja na Igrama u Londonu nakon srebra četverca na pariće u petak.

(Hina)

Cernogoraz osvojio drugo zlato za Hrvatsku!

Hrvatski strijelac Giovanni Cernogoraz (30) senzacionalno je osvojio zlatnu medalju na Olimpijskim igrama u Londonu u disciplini trap. Hrvatskoj je to treća medalja u Londonu i druga zlatna nakon sjajne pobjede Sandre Perković u bacanju diska, a četverac na parić osvojio je srebro. Premda je u završnicu ušao kao šesti, Cernogoraz je u završnoj seriji briljirao i stigao do najvećeg uspjeha u karijeri. U završnoj seriji pogodio je 24 od 25 meta i s ukupnih 146 pogodaka imao isti rezultat kao i Talijan Massimo Fabbrizi. U dodatnom raspucavanju za zlato hrvatski strijelac je bio mirniji i koncentriraniji i u šestoj seriji stigao je do pobjede. U raspucavanju se puca do prvog promašaja. Premda je Giovanni Cernogoraz na posljednjem europskom prvenstvu u Larnaki, na Cipru osvojio zlato u momčadskoj i pojedinačnoj konkurenciji, samo su najhrabriji predviđali njegov uspjeh u Londonu.

Giovanni Cernogoraz rodio se u Koprju u Sloveniji 1982. godine, a gađanjem letećih meta počeo se baviti kao 15-godišnjak, prvi put u Višnjaju, a poslije u Novigradu. Zanimljivo, i njegov otac i djed bavili su se tim športom, ali na mjesnoj razini. Bio je treći junior svijeta 2004. godine. Na Europskom prvenstvu u Osijeku 2009. godine osvojio je srebrnu medalju u disciplini trap u ekipnom natjecanju zajedno s braćom Antonom i

Josipom Glasnovićem. Ove godine na Europskom prvenstvu u Larnaki Giovanni Cernogoraz, Ante i Josip Glasnović osvojili su zlatnu medalju u momčadskoj konkurenciji, a u pojedinačnoj konkurenciji Cernogoraz je osvojio zlato. Pucati je počeo u matičnom Gusaru, a posljednje tri godine brani boje Gorda iz Velike Gorice, gdje ga trenira Stjepan Vučković. Najuspješniji je novigradski športaš svih vremena, lani je bio proglašen športašem godine u Zagrebačkoj županiji, najboljim športašem Velike Gorice i najboljim istarskim športašem u izboru dnevnog lista Glas Istre.

(hrt.hr)

XVIII. dan sela u Santovu

Pučka veselica i konjičko natjecanje dvopregaša

*Stipan Filaković prima pehar
za izvrsno četvrto mjesto
u popodnevnom natjecanju
za Kup sela Santova,
odnosno Memorijalni putujući
kup u spomen nekadašnjemu
santovačkom dvopregašu
Jozi Kovačevu*

U organizaciji Samouprave naselja, u Santovu je 21. srpnja održan XVIII. dan sela u okviru kojega su priređeni već tradicionalni cjelodnevni kulturno-zabavni i športski sadržaji za djecu i odrasle. Na športskom igralištu u prijepodnevnom satima organizirani su malonogometni turnir, programi za djecu, natjecanje u kuhanju svinjskog paprikaša. Istovremeno na obližnjem hipodromu održano je i tradicionalno natjecanje dvoprega za Bački kup i Kup sela Santova. U popodnevnom natjecanju, u spomen na Jozu Kovačeva, nekadašnjeg uspješnog santovačkog dvopregaša, Stipan Filaković iz Mohača osvojio je 4. mjesto, u izvrsnoj vožnji bez greške, sa samo 7 sekundi zaostatka iza trećoplasiranog natjecatelja. U predvečernjim satima program Dana sela nastavljen je prigodnim kulturnim programom na središnjem seoskom trgu, a osim drugih nastupili su članovi domaćeg KUD-a „Veseli Santovčani” te Mađarska amaterska kazališna družina iz vojvođanske Kupusine. Dan je završio plesnom zabavom i pučkom veselicom. Sutradan je organiziran prijateljski nogometni susret Santovo–Kupusina, koji je završen s pravednih 5 : 5, a još uspješnije druženje ostvareno je u trećem poluvremenu.

KUD Baranja, 45 godina rada

U pečuškome Trećem kazalištu vodstvo KUD-a Baranje, umjetnički voditelj Đuro Jerant, sa svojim plesačima, organizirao je 15–16. lipnja dvodnevnu plesnu veselicu *jubilarnu predstavu KUD-a Baranja* u čast 45 godina rada Plesnog ansambla Baranja, utemeljenog 1967. godine. U dva dana napunilo se Treće kazalište gledateljima. Vaša urednica nazočila je programu prvoga dana, a drugoga dana nakon programa slijedila je zabava i plesna večer za sve baranjaše i njihove prijatelje. S programom su se predstavili današnji plesači i svirači „Baranje“, a s dvije koreografije gosti, „stari“ i „skoro stari“, nekadašnji plesači „Baranje“, danas pedesetogodišnjaci i kusur te četrdesetogodišnjaci i kusur, kao i orkestar „skoro stari svirci“. Umjetnički voditelj „Baranje” Đuro Jerant Plesnim društvom „Baranja” dirigira od 1994. godine, dakle već osamnaest godina.

„Baranja” od 1994. godine djeluje u okviru udruge Kulturno-umjetničko društvo

„Baranja”, na čijem je čelu danas predsjednik Mišo Šarošac, a tajnik je Đuro Jerant.

Ako sam dobro izbrojila, na sceni se za tri sata programa našlo devedesetak plesača i svirača mnogih „Baranjinih” naraštaja, od najstarijeg, onoga nešto mlađeg pa do onoga koji danas pleše i svira u Ansamblu. Kažu kako je u „Baranji” tijekom proteklih 45 godina plesalo te njenu školu plesa i sviranja prošlo četrinstotinjak ljudi. Zamislite, četrinstotinjak ljudi! Ako su svi oni odgojeni u hrvatskome plesnom duhu, koliko bogatstvo imaju Hrvati u Mađarskoj, koliko će tek čitatelja pročitati ovaj moj napis na stranicama tjednika Hrvata u Mađarskoj!!!!?

Plesni je ansambl utemeljen 1967. godine u okviru pečuškoga sveučilišta, tadašnje Visoke škole, na čelu sa studentom Milanom Rockovom; od 1970. godine nosi ime „Baranja”, od 1971. do 1991. umjetnički voditelj bio je Antun Vidaković, a njegova desna ruka, tajnik Mišo Hepp. „Baranja” postiže

PTE Baranya Táncgyűjttes

45

Jubileumi Műsora

*45. godišnja jubilarna predstava
KUD-a Baranje*

*Helyszín: Pécs, Harmadik Színház
Időpont: 2012 június 15.-16. 19⁰⁰*

*Mesto: Pečuh, Harmadik Színház
Datum: 15.-16. lipnja 2012. u 19⁰⁰*

„slavu“ 1972. godine kada pobjeđuje na natjecanju „Tko što zna“. Vrijeme je to takozvanog „pokreta plesačnica“ koji je zarazio mađarsku javnost i mađarsku mladež. „Baranja“ održava plesačnice, sudjeluje na niz festivala. Na umjetnički rad Antuna Vidakovića utjecalo je poznanstvo s Imreom Ecom, što je došlo do izražaja i u koreografijama. „Baranjin“ rad karakterizirale su tri stvari: sakupljački rad, ples kao umjetnički izričaj, pokret kao poruka. „Baranja“ je višestruki nositelj naslova „Odlični ansambl“, sudjeluje mnogim festivalima u zemlji i inozemstvu, predstavljajući sveučilište, Pečuh i županiju, Mađarsku... Nositelj je „Zlatnoga prvog stupnja“, niza koreografskih priznanja. Od sredine sedamdesetih do sredine osamdesetih godina Ansambl je radio gotovo profesionalno sa stalnim, svakodnevnim probama, brojnim nastupima i uza znatnu potporu grada, županije i sveučilišta. Osamdesetih godina XX. stoljeća baranjaši su imali službenu putovnicu za cijeli svijet. Bila su to neka druga vremena, a uz hrvatski folklor plesalo se južnoslavenski (srpski, makedonski...) i mađarski. Devedesetih godina prestali su postojati Južni Slaveni, kaže „Baranjin“ predsjednik Mišo Šarošac. Trebali smo odlučiti i od početka smo se bez dvoumljenja deklarirali kao hrvatski ansambl. Plešemo plesove Hrvata iz Mađarske od Gradišća do Bačke i koreografije mađarskog folklor. Bogatstvo folklor hrvatskih etničkih skupina neizmjereno je, kaže Šarošac dodajući kako inspiraciju ne treba tražiti na drugim stranama. Obnavljamo i obogaćujemo svoj repertoar prema mogućnostima, imamo na repertoaru i niz mađarskih koreografija koje najčešće plešemo na gostovanjima izvan Mađarske i u mađarskim naseljima, na smotrama. Za sredstva za djelovanje natječemo se kao i svaka udruga, a prostorije, garderobu imamo na Sveučilištu, gdje održavamo dva puta tjedno

probe. Sredstva koja dobivamo namjenska su. Teško rješavamo probleme kupnje košulja, čizama, trebalo bi i napraviti duplikate originala nošnji jer se oni, ako se koriste, troše i propadaju – zaključuje Šarošac.

O nagradama kažimo kako je KUD Baranja 1997. s koreografijom Đure Jeranta „Bunjevačke igre“ na Koreografskom forumu „István Molnár“ osvojio nagradu za najbolju koreografiju. Jerantova koreografija „Zavidni“ 2006. godine osvojila je na festivalu u poljskim Katowicama nagradu za najbolju koreografiju festivala.

KUD je dugi niz godina organizirao Kolo-tabor, unutar udruge već desetak godina djeluje Umjetnička plesna škola „Baranja“ koju pohada domalo četristo učenika. Kako kaže Đuro Jerant, preci Hrvata u Mađarskoj prije 300–400 godina došli su na ugarske prostore noseći sa sobom blago koje je u proteklih 45 godina njegovao i njeguje Plesni ansambl „Baranja“, nastojeći ga čuvati, sačuvati, prikazivati na sceni pridonoseći tako njegovu životu i u trećem tisućljeću, doprinoseći time kulturnoj šarolikosti domovine Mađarske. Tijekom proteklih 45 godina plesači su plesali pod umjetničkim vodstvom Milana Rockova, Csongora Iványia, Antuna Kričkovića, Antuna Vidakovića, Miše Šarošca i Đure Jeranta. Kroza sve te godine Ansambl je držala ljubav prema plesu i pjesmi, prijateljstva sklapanja za cijeli život te zajednica koju su obli-

kovali i oblikuju, a koja određuje baranjaše i čini ih prepoznatljivima.

U prvom dijelu plesne večeri, održane 15. lipnja, mogli smo vidjeti koreografiju Zsuzse Hágen „Uspomena Nikoli Zrinskom“, napravljenu na temelju knjige Frankovics György: Zrínyi énekek és feljegyzések, kojoj su dijelovi: Junaci prije borbe, Pripreme, Ples Turaka, Ples žena, Molitva, Bitka s plesačima Markom Jerantom i Orsolyom Papp u glavnim ulogama. Potom se predstavio nekadašnji orkestar srednje generacije, „skoro stari svirci“ s Baranjskim melodijama. Kao treća točka programa izvedena je koreografija Zoltána Halmia „Joc iz sela Kétegyháze“, rumunjski plesovi s područja Mađarske: Lunga, Serba, Mananteaua, Tigianeasca, Ardaleana. U četvrtoj točki prvoga dijela programa „skoro stari plesači“, skupina nekadašnjih plesača, koji danas imaju četrdesetak i nešto godina, plesala je koreografiju Antuna Vidakovića „Bunjevački plesovi“. Slijedila je koreografija Attila Gálbera „Ženske poklade“, „Šomođski pokladni plesovi“, te kao zadnja točka prvoga dijela programa koreografija Đure Jeranta „Ez a Diós“, plesovi iz sela Dióspuszte.

U drugom dijelu programa prva točka bila je koreografija Đure Jeranta „Kermez, šokački plesovi iz Katolja“, potom je slijedila koreografija Antuna Vidakovića „Baranjski plesovi“ u izvedbi „starih“ plesača, današnjih pedesetogodišnjaka. Oni su virtuosno otplasali jednu od najpoznatijih i plesačima najomiljenijih koreografija nekadašnje „Baranje“ s kraja sedamdesetih i početkom osamdesetih godina, koju „stari“ plešu iskonski i s ritmom u nogama, te bi je mogli otplasati bilo kada i zavezanih nogu i ruku. I ovaj put je njihov nastup pobrao najveće ovacije publike. U trećoj točki programa Vivien Gráf i Judit Jerant pjevale su „Gradišćanske pjesme“, a u četvrtoj točki programa sadašnji plesači KUD-a predstavili su se s koreografijom Đure Jeranta „Prisički svatovac“. Slijedila je koreografija Đure Jeranta „Zavidni“. Kao šesta točka drugog dijela plesne večeri izvedena je koreografija Đure Jeranta „Prelo, bunjevački plesovi iz Gare“.

Slijedio je nastup sadašnjeg orkestra s izvedbom „Starih splitskih plesova“, a za sam kraj izvedena je koreografija Đure Jeranta „Podravski plesovi“. Napomenimo kako, iako nije najavljeno u programu kataloga jubilarne predstave, plesna je večer obogaćena koreografijom Antuna Vidakovića „Ples s noževima“ uz pratnju orkestra u izvedbi momaka KUD-a Baranja, što ju je s njima uvijekbao Đuro Jerant.

Branka Pavić Blažetin

Žika Tasić – svjedok vremena

Na Bajskoj fišijadi otvorena izložba o rudarenju na Labinštini

U okviru ovogodišnje Bajске fišijade, a u suradnji prijateljskih gradova, u županijskom Domu narodnosti u Baji 12. srpnja otvorena je izložba fotografija „Žika Tasić i rudarenje na Labinštini“, koja je ostvarena u okviru zajedničkog EU projekta prijateljskih gradova Labina i Baje „Twinning towns – Labin and Baja“ u okviru programa „Europa za građane“.

Izložbu su otvorili Vedran Kos, ravnatelj Narodnog muzeja pri labinskome Pučkom otvorenom učilištu, i Bruno Hrvatini, pročelnik tamošnjeg Upravnog odjela za društvene djelatnosti, a svečanosti su nazočili predstavnici grada domaćina i bajске Hrvatske samouprave, na čelu s predsjednicom Angelom Šokac Marković.

Vedran Kos osvrnuo se ukratko na povijest rudarenja na Labinštini, na život i djelo Žike Tasića, svjedoka vremena svojim fotografijama nastalim u labinskim rudnicima.

Rudarstvo je obilježilo novu povijest grada Labina. Potpunih 400 godina praktično je obilježeno rudarenjem, rudarskim aktivnostima, rudnicima. Sve u Labinu vezano je za rudarenje, osnutak novih naselja, infrastruktura, izgradnja naselja u vrijeme austrijske, potom talijanske i jugoslavenske uprave, a osnovni je razlog da je u Labinu bio jedini rudnik kamenog ugljena u ovom dijelu Europe – reče nam uz ostalo Vedran Kos o rudarenju Labinštine od početka, još 1626. do 1999. kada je zatvoren i posljednji rudnik.

Žika Tasić rođen je 20. prosinca 1925. u Srbiji u mjestu Kusadak. Osnovnu je školu pohađao u Smederevskoj Palanci, a zanatsku školu za fotografa završava u Kragujevcu. Nakon školovanja radi u fotostudiju „Vera“, a 1944. pridružuje se partizanskom pokretu. Nakon rata zaposlen je u filmskom studiju „Avala film“ kao voditelj Centralne filmske laboratorije. Kao trik-majstor radi na prvome jugoslavenskom filmu „Slavica“, 1952. godine s obitelji se seli u Rabac, te otvara fotografsku radionicu.

Okupljene je u ime

grada Labina i njegova gradonačelnika Tulia Demetlike pozdravio Bruno Hrvatini, između ostalog ističući kako je suradnja prijateljskih gradova Labina i Baje sve čvršća, što pokazuje i gastronomsko, turističko, kulturno, obrtničko i gospodarsko predstavljanje grada Labina kao posebnoga gosta na ovogodišnjoj Bajskoj fišijadi, što će, kako uz ostalo reče, još više približiti gradove prijatelje. Posebno je izrazio zadovoljstvo da predstavnici hrvatske zajednice grada Baje i okolnih naselja uživaju puno uvažavanje gradske uprave. Upravo ta spona pokazuje da u Europi možemo živjeti svi zajedno – reče zaključno voditelj Upravnog odjela za društvene djelatnosti grada Labina.

Na izložbi su prikazane crno-bijele fotografije nastale u labinskim i raškim rudnicima. Većina fotografija snimljena je 3. ožujka 1964. godine kada se Žika Tasić zajedno s rudarima spušta u rudnik na 400 metara dubine. Otvorenju izložbe nazočio je i član obitelji Radoslav Tasić.

Posjetitelje su na ulazu dočekale mlade osobe u rudarskoj odori, a otvorenje je uljepšala mlada umjetnica Nikol Vidak s pjesmom u vlastitoj pratnji na glasoviru, odjevena u haljinu inspiriranu rudarenjem.

S. B.

Trenutak za pjesmu

File Sedenik

Na domorodnom mestu

Čemu sam neg došal,
simo va 'vo selo?
To naše ognjišće,
zdavno j' ugašeno!
Hiža, striha prazna,
zaperta su vrata,
pauk paočinu snova
med obloke, sada.

Ne, nigdor se ovde ne
veseli, kad dojdem,
nigdor se ne plače,
kad odavljek projdem.
Ki su mene ovde
vako prijet' štili,
počivadu zdavno
v-cimitora krili!

Moja prošlost od' vud,
prez sleda odajde,
kamo se obernem,
poznanca ne najdem.
Ako pak ko staro
drivo ne bi vidil,
oš i veroval ne b'
da sam domom dospil.

Neg' 'va stara stabla
su mi oš poznanci;
kolikokrat sam z-njih
znimal gnjazda z-jajci!
Čuda krat me deržu,
njih debele kite,
kot majkine ruke
svoje dobro dite!

Bog te blagoslovi,
o, milo stabalje,
vas moje negdašnje,
verne prijatelje!
Sunce neka dugo
na vas pušća trake,
a ta moj spominak
pozabit neKate!

Kad' ja sada od vas
va daljinu projdem,
do zna, s-vami je li
se oš kada najdem?
S-vami, znam, već nigdar,
najviše oš jednoč,
– z vašim žiljem onde,
va toj zemlji pak koč!

Jubilarni, deseti Šopronski hrvatski dani

Znanstveni skup, predstavljanje knjige Regionalne studije IV., folklorna kavalkada na Glavnom trgu

Za uvodnim programom u Prestegu, spomin-svečevanjem kantor-školniku Fili Sedeniku, jubilarne Šopronski hrvatski dani su nastavljene 7. julija, u subotu, u Koljnofu, a otpodne u Šopronu. Na kreativno razmišljanje su pozvali organizatori Hrvatska samouprava Šoprona, Šopronsko hrvatsko kulturno društvo, Čakavska katedra Šopron, Matica hrvatska Šopron i Udruga Hrvati znanstvenike, istraživače, povjesničare, simpatizere ki su se drugi dan toga zgoditka okupili u Koljnofu, zbog razloga, jer je je jednostavno interesirala i dotaknula ovoljetna tema skupa, pod naslovom *Znameniti i zaslužni kantor-školnici Gradišćanskih Hrvatov, s posebnim osvrtom na Filu Sedenika*.

Prvi dio konferencije sa sudionici u Koljnofu

Med gosti je glavni organizator dr. Franjo Pajrić mogao pozdraviti akademika Nikolu Benčića iz Austrije, prof. Đuru Vidmarovića, Alojza Jembriha, profesora zagrebačkih Hrvatskih studijov, Mirka Berlakovića, bivšega ravnatelja borištofske Glavne škole, Stipu Mlikotića, farnika Maloga Borištova, kade je rođen i ovoljetni naš slavjenik File Sedenik, ter Roberta Hajszana, predsjednika Panonskoga instituta. *Mi se borimo za preživljavanje! Gradišćanski Hrvati doživljavaju kritične trenutke opstanka. Cilj ovoga sastanka je da malo razgovaramo o školnici i kantori ki su mogli dati dobar odgovor na izazove krajem 19. i na početku 20. stoljeća. Ti ljudi su živili s narodom, ulivali su ufanje u narod i naši stariji, ki su sad u starosti od 70-80 ljet, znaju se spomenuti na te školnike-kantore i oni su još svenek njevi pretkipi. Pitanje je, kako reagirati na današnju situaciju, kad se je škola odvojila od crikve, kad nema već tih integrirajućih ljudi, kot su bili ti školnici-kantori ki su cijeli*

svoj žitak zapravo aldovali za to djelovanje, a uz to su okupljali mladinu, bili su obljubljeni i s farniki skupa su napravili hvalodavno djelo – je rekao u svoji uvodni riči skupa, dr. Franjo Pajrić. Čuli smo ovde referat Zorke Kinda-Berlaković koje ga je preštao nje čaća Mirko Berlaković, od-

vijali su se konstruktivni razgovori med spomenutimi stručnjaki, a sin koljnofskoga kantor-učitelja Tome Roženića je došao povidati priče i anegdote o svojem ocu ki je i zakopan u Koljnofu. Videosnimke koljnofskih govornikov još jednoč su oživile lipe spominke na mjesnoga kantor-učitelja. Otpodne se je konferencija doselila u Šopron, kade je prezentirana i knjiga Regionalne studije IV. Profesor Đuro Vidmarović, dugoljetni pohodnik šopronskih dogodjajev, je istaknuo da šopronske udruge imaju grčevite pokušaje na spasenje onoga što se u zadnjoj uri još more spasiti na ovom terenu. – Sve što se napiše i je na dobrovit naših Hrvatov na materinskom jeziku je dragocjeno. Zato moramo poljubiti ruku onomu gdo ga je napisao. Ne smimo biti prekritični jer izuzetan napor toga svega nosi na hrptu dr. Franjo Pajrić, i uvjeren sam da to nigdor ne bi znao bolje djelati. Zato svaki put kad posjećujem Koljnof i s tim i Šopron, emocije proradu! – su bile riči znanstvenika iz Hrvatske. Prvi i drugi

Na vlašćoj izložbi u Šopronu smo strefili i drivorezbara Ferenca Taschnera

dan hrvatskoga slavlja se je na različiti mjesti dotičnoga grada krenula na put hrvatska jačka, a mogla je aplaudirati publika i našim folkloršem i sviračem. Za svetom mašom u crikvi Sv. Mihovila, polag nediljne večernje folklorne kavalkade na šopronskom Glavnom trgu, otvorila se je i izložba drivorezbara Koljnofca, Ferenca Taschnera. Mnogi ljudi su zastali i začudili se vridnim umjetničkim djelam. Na visokoj pozornici su se poredali tančoši Koljnofskoga kola, tamburaši Starci iz Šoprona, člani KUD-a Sinj iz Hrvatske, Koljnofski tamburaši, plesači Medjunarodnoga folklorloga ansambla, mališani šopronske čuvarnice Duga ter popularni tamburaški sastavi iz Koljnofa, Štrabanci i Lipotice. Većurno dobro raspoloženje i ovput je bilo garantirano, a sam prizor šarenih i bogatih hrvatskih narodnih nošnjev nekom nevidljivom toplinom i ponosom je zaljao svako kucanje srca.

-Tiho-

Glavni organizator jubilarnoga dogodjaja dr. Franjo Pajrić u razgovoru sa Sinjaninom

Bogatstvo...

Na pozornici KUD Sinj iz Hrvatske

Obnovljen nekadašnji običaj

Četvrti put zaredom Pranje na Dunavu

U organizaciji Čitaonice mohačkih Šokaca, u subotu, 7. srpnja, u šokačkohrvatskom gradiću na Dunavu četvrtu godinu zaredom održana je kulturno-gastronomska priredba pod nazivom „Pranje na Dunavu“. Program je počeo mimohodom sudionika od Šokačke čitaonice do Šokačke skele, u izvornoj narodnoj nošnji i uza zvuke tambure, u čemu ih nije mogla spriječiti ni nepodnošljiva vrućina s domalo četrdeset stupnjeva Celzijevih. Povorku, već po običaju, predvodili su članovi Čitaonice, na čelu s predsjednikom Đurom Jakšićem i drugim članovima vodstva šokačke udruge, s lužnicama, praćima klupčicama i, naravno, rubljem za pranje. Po dolasku na Šokačku skelu predstavljeno je nekadašnje pranje na Dunavu, koje su prikazali članovi izvorne skupine Šokačkog kera u pratnji TS „Šokadija“.

Jedna od redovitih sudionica obnovljenog običaja pranja na Dunavu, Janja Timotić, sjeća se kako su njezina baka i majka redovito prale rublje na Dunavu, kako su sakupljale prljavo rublje, skupljali u lužnicu gdje se kiselo 2–3 dana, a onda su došle na Dunav. Ako nisu imali drugog posla, muški su im pomagali. Kako dodaje, bio je to vrlo težak posao, jer kad je rublje mokro, onda je vrlo teško. Važno je bilo da bude lijep sunčan dan, da bi se rublje moglo brzo osušiti. Kada je rublje oprano, prostrlo se, a onda se i osušilo. Kako kaže, najvažniji su za pranje klupčica, praćak i sapun što su sami kuhali na domaći način. Od pepela su pravili lug, a rublje se kiselo 2–3 dana u lužnici. Prljavština se ispirala udaranjem praćkom, a nakon pranja sve je bilo „lipo bilo“. Na pitanje, kako je danas prati pred ovoliko ljudi i prikazati nešto što je već

u nestajanju i gotovo palo u zaborav, Janja Timotić nam reče: „Zabavno, zato smo ovaj stari običaj i obnovili, jer mislim da je lipo tako se okupiti, malo se zabaviti, družiti, imamo i program, tamburaše, a na kraju i bal. Pivat će se i igrat. To je najlipše na svitu.”

U okviru svečanog otvorenja, u ime Šokačke čitaonice i Grada Mohača okupljene goste i sudionike pozdravio je Tomo Füre, osvrćući se na nekadašnju tradiciju koja polako pada u zaborav, ali je obnovljena prije četiri godine.

„Danas ste bili svjedoci mukotrpnog rada koji pada u zaborav, ali šezdesetih godina prošloga stoljeća još nije bilo neuobičajeno vidjeti žene i djevojke koje su obavljale taj posao. Mohačke Šokice sa sobom su ponijele klupčice, pračke i, naravno, ukaljano ruvo, te svoju rubinu, i od mjeseca lipnja do studenog prale ga u dunavskoj vodi.”

Na otvorenoj pozornici, okupljenima se u društvu predsjednika Čitaonice Đure Jakšića obratio i mohački gradonačelnik, ujedno i

parlamentarni zastupnik József Szekó. On ukratko reče kako je pranje na Dunavu obnovljeno u 24. satu, ističući kako ova jedinstvena priredba nije i jedina šokačka priredba. Napomenuo je još mohačke bušare i Grahijadu koji obogaćuju kulturni život grada.

Premda tek četvrti put, i sam predsjednik Šokačke čitaonice Đuro Jakšić ugodno je iznenađen brojem okupljenih, a još više bogatstvom tradicionalnih predmeta koji su prikupljeni za dunavsko pranje.

„Sve kreće iz Čitaonice, ali moram biti iskren i ponosan, jer u Mohaču ima još dva KUD-a, 'Mohač' i 'Zora', s kojima imamo dobru, i svake godine sve bolju suradnju. Tako zajednički lijepo radimo i napredujemo. Posebno mi je drago što i djeca iz Eötvöseva vrtića sudjeluju u

našim programima, a s njima dođu i roditelji, dide i bake, što znači da nas se okupi 800–900 ljudi. Kad smo počeli organizirati naše priredbe, onda smo odlučili da to ne bude samo za nas Šokce nego i za cijeli grad, jer u Mohaču obitava šest narodnosti. Naša suradnja i s gradom, i s gradonačelnikom, ali i sa svim drugima narodnostima vrlo je dobra, kazao bih primjerna” – reče nam uz ostalo Đuro Jakšić ističući kako se dogodne organizira jubilarno, peto Pranje na Dunavu.

Usljedio je prigodni kulturni program na otvorenome, u parku na obali Dunava, u kojem su sudjelovali Dječja plesna skupina Eötvöseva vrtića, Dječja plesna skupina Šokačke čitaonice, KUD „Mohač” i KUD „Zora”.

Nakon večere druženje je nastavljeno pučkom veselicom i šokačkim balom, a za dobro raspoloženje pobrinuli su se domaći orkestri „Orašje” i „Šokadija”.

U okviru mohačke priredbe, u suorganizaciji Hrvatske likovne kolonije „CroArt” i Likovne kolonije „Panon”, koja ujedinjuje tri zemlje, Mađarsku, Hrvatsku i Srbiju, a članovi su joj većinom akademski slikari, i pokoji slikar amater, održana je i likovna kolonija.

Stipan Balatinac
Foto: S. B. & Á. K.

V. međunarodni rukometni turnir na tromedi u Santovu

U organizaciji Športskoga kluba „Bačka” odnosno profesora tjelesnog odgoja i trenera santovačke rukometne momčadi, 30. lipnja u Santovu je peti put zaredom organiziran međunarodni Rukometni turnir na tromedi na kojem je ove godine sudjelovalo po tri odrasle i tri momčadi U16, uz druge dvije muške momčadi iz Bezdana (Srbija), i uz posredovanje Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Pečuhu, i jedna iz Belog Manastira (Hrvatska).

Zbog nepodnošljive žege, svi skraćeni susreti odigrani su u športskoj dvorani, a turnir je otvorila Ljiljana Pancirov, generalna konzulica Republike Hrvatske iz Pečuha.

Postignuti su ovi rezultati: u kategoriji U16: Bezdán–Santovo 17 : 15, Santovo–Soltvadkert 20 : 16 i Soltvadkert–Bezdán 11 : 10. Konačni poredak: 1. Santovo – ŠK „Bačka”, 2. Bezdán i 3. Soltvadkert. U kategoriji odraslih: Santovo–Bezdán 15 : 20, Bezdán–Beli Manastir 12 : 9 i Beli Manastir–Santovo 12 : 12. Konačni poredak: 1. Bezdán, 2. Beli Manastir i 3. Santovo – ŠK „Bačka”. Prema ocjeni sudaca i trenera, za najboljeg igrača odraslih proglašen je Bojan Rodonović (Bezdán), za najboljeg vratara Marko Kolar (Beli Manastir), a za najboljeg strijelca Dávid Barta (Santovo–ŠK „Bačka”).

Najboljim omladinskim igračem proglašen je Filip Sunajko (Bezdán), za najboljeg vratara Stipan Milojev (Santovo–ŠK „Bačka”), a najbolji strijelac bio je Gábor Bakai (Soltvadkert). Nakon proglašenja rezultata, dodjele spomenica i medalja po kategorijama, uslijedilo je druženje uza zajedničku večeru i glazbu.

S. B.

Foto: G. Tölgyesi

Kalača

Dan Hrvata na Dunavu u Meszesu

U okviru Lipanjskog dana Hrvata, Hrvatska samouprava grada Kalače drugu godinu zaredom organizirala je biciklistički izlet u Meszes na Dunavu.

Po dolasku u nadbiskupsko odmaralište sudionike su dočekali zvuci tambure, a marljiva družina pod vodstvom gđe Sipos već je počela pripremati ručak. Prije-podne je održana igračnica za djecu i odrasle u okviru koje je Zsuzsa Halász Kripta vodila radionicu pisanica i kalačkog veza, a Terika Farkas kalačko rezbarenje jaja. Edit Szilasi vodila je radionicu papirnih ručnih radova, a Emese Tóth bojanje lica i tijela. Konjička škola

nje bio je nastup „Bures bande”, koji su izveli moldavske narodne plesove, a poučavala ih je Szilvia Bures. Uslijedila je južnoslavenska plesačnica na kojoj su sudjelovali bivši i dje-

latni članovi Plesnoga kruga „Veseli Raci” iz Kalače, te drugi zainteresirani. U nastavku se zaigralo i kolo do zatvaranja susreta – izvjestio nas je ukratko Stipan Perić, član Hrvatske samouprave grada Kalače, prosljeđivši nam i nekoliko fotografija.

Stipan Balatinac

Szilvie Greksa Csorba s dva jahača priredila je iznenađenje, a i sudionici mogli su isprobati jahanje. Kristina Perić vodila je lončarsku radionicu. Dan Hrvata popratila je i kalačka televizija. Na priredbi je sudjelovala i časna sestra Alix Baranyai, učiteljica Katoličke ustanove Naše Gospe, te velečasni Huba Vass, koji mjesečno predvodi misna slavlja na hrvatskome jeziku. Kada je zgotovljen gulaš od graha, okupilo se 150-ak sudionika.

Nakon ručka okupljene je uz bunjevačke melodije zabavljao Stipan Krekić na harmonici, pozivajući na ples. Zatim su se prvi put predstavili članovi kalačke tamburaške škole, a u nastavku su nastupili Ženski pjevački zbor „Ružice” i Muški komorni pjevački zbor „Dobri prijatelji”. S obzirom na veliku vrućinu, odgovđeno je natjecanje Tko zna više o Hrvatskoj. Drugo iznenađe-

Lukoviški osnovnoškolci u Suhopolju

Lukoviška osnovna škola, a ujedno i čoknjavašontska i daranjska aktivno sudjeluju u IPA projektu «Škola u prirodi» koji službeno traje od 11. rujna 2011. do kraja kolovoza ove godine. Partneri su u ovome projektu s mađarske strane Dravsko regionalno obrazovno središte u Šomodskoj županiji, a s hrvatske suhopoljska osnovna škola iz Virovitičko-podravke županije. U prvom su razdoblju djeca u 13 turnira sudjelovala u programu šumske škole u Tomašinu, a u drugom razdoblju mjesto Škole u prirodi jest suhopoljska škola i susjedno naselje Cabuni. Od 25. do 29. lipnja su lukoviška djeca bila na redu da ponovno provedu nezaboravne dane u matičnoj zemlji Hrvatskoj. Njih petnaestero vodila je nastavnica lukoviške škole Biserka Brantner-Kolarić. Goste iz Lukovišća pozdravio je ravnatelj Anto Škraba i predstavio im njihovu školu. Djeca su bila smještena u Cabuni, u zgradi mjesne područne škole.

Prvog su dana imala mogućnost pokazati svoja znanja u jezično-komunikacijskoj radionici. U utorak su ih vozili u pustaru Višnjice gdje su vidjela kako se živi u takvoj okolini, iskušali jahanje konja i putovala mjesnim šumskim vlakom. Treći dan u radionici tehničke kulture pravili su nakite od papira, slikali i crtali različitim tehnikama i naučili kako se rade predmeti od gline. Izlet u Parku prirode Papuk, koji nosi ime najljepše planine u Slavoniji, bio je u srijedu. Od 23. travnja Papuk je zaštićen zbog iznimno velike geološke i biološke raznolikosti i vrijedne kulturne i povijesne baštine. Godine 2007. Papuk je kao prvo takvo područje u Hrvatskoj dobio status geoparka. Park ima više čuvenih mjesta, među njima treba posebno izdvojiti Jankovac koji je jedan od najljepših gorskih dolina koja se nalazi na sjevernim obroncima na visini od 475 m. Bogata je hladnim izvorima i bistrim potocima, a okružena sto-

MALA STRANICA

Izradila: Dijana Kovačić
iz Ficehaža

ljetnom bukovom šumom. Djeca su se mogla prošetati tzv. Grofovom poučnom stazom i vidjeti ljepote Jankovićevih jezera i slapa Skakavac. U poslijepodnevnom su satima posjetili Orahovicu, treći najnaseljeniji grad u županiji, a potom uživali u kupanju u orahovačkom jezeru. Zadnji dan proveli su športskim aktivnostima i nakon objeda putovali doma, vrlo zadovoljni, puni doživljaja i prekrasnih uspomena. Posebno im je bilo drago što su mogli vježbati hrvatski književni jezik uživo u matici, a da su sve više motivirani za to, opazili su i njihovi nastavnici i roditelji.

Tomislav Bunjevac

Sličice iz Kozara

Opraštanje polaznika Hrvatskoga narodnosnog vrtića

kazivali. Potom su se oprostili od svojih odgajateljica i dadilja. Kako nam kaže Tünde Andrić Jekl, koja šalje i fotografije Hrvatskom glasniku, i ona je svoga sina oprostila od vrtića i uputila ga u prvi razred pečuške Hrvatske škole.

Foto: Tünde Andrić Jekl

Kako za Hrvatski glasnik priopćuje odgajateljica Tünde Andrić Jekl, u kozarskome Hrvatskom narodnosnom vrtiću djeca su se prigodnim programom, 14. lipnja, oprostila od vrtića. Sa svojim odgajateljicama prošetali su se ulicom od zgrade vrtića do doma kulture, gdje su pred prepunim gledalištem izveli prigodan program u kojem je velik dio programa bio na hrvatskom jeziku. Prikazali su i vrlo lijep igrokaz naslova Trnoružica s nizom pjesama i pjesmica koje su pjevali i

150. obljetnica rođenja File Sedenika

Otkrivanje spomin-ploče i novoga grobnoga spomenika kantoručitelju Prestega

Zagonetna je ličnost File Sedenik, kantoručitelj ki je uglavnom djelao na ugarskoj školi i u ugarskom selu, a u svoji pjesma čezne za svojim rodnim krajem – tako piše u svojoj knjigi, Književnost gradišćanskih Hrvata od XVI. stoljeća do 1921., akademik dr. Nikola Benčić o našem slavljeniku, čiju 150. obljetnicu rođenja vjerojatno o dosad nevidjenoj mjeri su proslavili Gradišćanski Hrvati, skupa sa stanovnici ugarskoga naselja Prestega (Pereszteg), blizu Koljnofa, 6. julija, u petak.

U Prestegu polag crikve, pred osnovnom školom, u kojoj je 32 ljeta podučavao File Sedenik, svečano obličeno mnoštvo je zlomenovalo veliki događaj, kojega je u čast glavnoga školnika priredila mjesna Samouprava i Društvo za rodno selo, skupa s Gradišćanskimi Hrvati, prvenstveno iz Koljnofa i Šoprona. Za ugarskom himnom István Békeši, predsjednik Društva za rodno selo, pozdravio je nazočne i održao spomin-govor na mjesnoga velikana. File Sedenik rođen je u Malom Borištofu 1862. ljeta, učiteljsku školu je završio u Šopronu. Po svojem zvanju djelao je u Cindrofu, Filežu, Gijeci i Lakindrofu. Od 1888. je bio kantoručitelj i ravnatelj škole u dotičnom selu, kade je ostao sve do svoje smrti, do 1920. ljeta. I na što moru biti posebno gizdavi sami Gradišćanski Hrvati da u ovom ugarskom selu su se narodila njegova najznačajnija djela. Po Benčićevi riči, File Sedenik je za Hrvate sastavio crikveni jačkar, koji je još i dandanas hasnovan u naši seli. Za Crikvu je priredio 1902. ljeta molitvenik *Srce Jezuševu* i kasnije *Svete Ceremonije*. On je dao prvi tiskati zbirku svojih pjesam na hrvatskom jeziku i posebnim poštovanjem moramo spomenuti njegov prvi pokušaj za predstavljanje literarnoga djelovanja Gradišćanskih Hrvatov. Njegovo naučno-popularno djelo pod naslovom *Naši pisci i književnost*, izdano

Oko otkrivenoga grobnoga spomenika u Prestegu jedan dio mnoštva sa svečevanja

u Šopronu 1912. ljeta, po svidoenju jur spomenute Benčićeve knjige je jedini sažetiji prikaz takove vrste, na ko se i danas moru pozivati svi istraživači gradišćanskohrvatske književnosti. Stanovnici Prestega još čuvaju spominke na učitelja i zato su mu na školskoj stijeni ovput i otkrili, u pratnji recitatorov i

hrvatskih jačak čepreškoga zbora Janković, spomin-ploču. Iako su godinasti prekidi tijekom svečevanja još i većputi zbnunili diozimatelje, do otvaranja izložbe već se je smirilo srdito vrime. Fotografije, predmeti, knjige, školski dokumenti s potpisom File Sedenika sve su skupaspravni u jednoj izložbi, a anegdote, pričice i legende su povidane iz starih časov jur u malom razredu, kade smo se stiskavali jedan uz drugoga ter ganutljivo, a negda-negda i sa smihom na licu poslušali istinske povidajke o velikopoštovanom školniku. Povijest nas je milovala u toj staroj zgradi u koj je svoj žitak posvetio nastavi File Sedenik, čiji zanemareni, zapušćeni grobni spomenik u raspadu, 2003. ljeta su još našli Geza Völgyi st. s dr. Nikolom Benčićem u mjesnom cimitoru. Ova zanemarenost je ganuo tajnika Društva Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj ki je predložio predsjedničtvu da daju obnoviti Sedenikov grobni spomenik. Zahvaljujući naticanju i materijalnoj potpori mogli smo toga otpodneva zastati polag pokr-toga kipa. U luftu se je vjetar zaigrao s tamburaškom glazbom. Stoput otpjevane redice himne Gradišćanskih Hrvatov, s kom je i započeta hrvatsko-ugarska spomin priredba „Hrvat mi je otac i Hrvatica mat, a ja sam njeva krv i vjerni sin Hrvat. Za moj hrvatski rod ću živiti i umriti... na ovom mjestu su dostale i ono pravo značenje. To je istaknuo i

Čepreški zbor Janković u društvu gradišćanskoga suca i književnika Herberta Gassnera, pod spomin-pločom File Sedenika na školskoj stijeni u Prestegu

Dio publike na svečevanju pred školom u Prestegu

dr. Franjo Pajrić, predsjednik Hrvatske samouprave u Šopronu, ki je posebno pozdravio Silviju Malnar, zamjenicu veleposlanika Republike Hrvatske u Budimpešti, ter koljnofske i šopronske tamburaše. Geza Völgyi, tajnik DGHU-a, ki se je najveć zalagao za obnovu pilja, skupa s načelnikom Prestega Tamásom Selleiem, je otkrio bijeli spomenik, djelo kamenorezbarov Faragó i Faragó d. o. o.-a. U formatu otprte knjige, hrvatske i ugarske strofe govoru o gradišćanskom velikanu, a u fundamentu je postavljen i obnovljeni križ iz negdašnjega grobnoga spomenika. Mjesni prvak Sedenikovo djelovanje je nazvao uni-

verzalnim i uzornim, pokidob na njega moru biti gizdavi ne samo Ugri, nego i Gradišćanski Hrvati. Akademik dr. Nikola Benčić je istaknuo polig groba, da za Sedenika ki je znao na tri jeziki i podučavao na tri jeziki, za njega je domoljublje nešto općenito u kom se podrazumiva ugarska domovina i hrvatska narodnost, a i nimški jezik. U njemu se je našlo zapadnougarsko panonsko jedinstvo, što je onda prvi svitski boj i Trianon zrušio. Komunizam je to zničenje još usavršavao. – *Neka ov kamen bude na diku njemu i Gradišćanskim Hrvatom* – je rekao akademik iz Austrije, ki je osebužno bio zadovoljan da

File Sedenik sa ženom Ilkom Nemeth iz Umoka

Akademik dr. Nikola Benčić polag Sedenikovoga pilja u cimitoru

Koljnofski tamburaši i Starci iz Šoprona su oblikovali spomin-priredbu u cimitoru

spomin na ovu veliku ličnost za toliko ljet je uspio skupaspraviti opet veliko mnoštvo Hrvatov. Dr. Franjo Pajrić u završetku programa u mjesnom cimitoru je još najavio desete jubilarne Hrvatske dane u Šopronu koji su posvećeni temi glasovitih i znamenitih kantoručiteljev Gradišćanskih Hrvatov, a med njimi važno mjesto zauzima i slavljenik. Pred jačkom *Rajska Diva, kraljica Hrvata*, okolo-naokolo u lasikanju i nježnoj grmljavini, vjerojatno jedan dio naše povijesti smo spasili. U tom mišlju smo ostavili cimitor Prestega. Ipak mora biti tako, kako je rekao i Geza Völgyi st., na prošlosti se zidje budućnost!

-Tiho-

info: facebook.com/60 lit skupa

Hrvatsko kulturno društvo Gradišće iz Petrovog Sela povodom proslave 60. obljetnice svojega postojanja srdačno poziva Vas i vaše prijatelje na jubilarnu priredbu **60 lit skupa**

18.08.2012.

Od 21h koncerti

Ritam Cafe **Plavi Orkestar Pax**

19.08.2012.

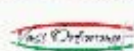
14.00 Misa uz pratnju Tamburaškog orkestra i zbora Pinkovca

15.30 Svečani program u kojem nastupaju: bivši i sadašnji članovi HKD Gradišća, Boglya Népzenei Együttes, Gencsapáti Hagymányörző Néptáncgyüttes, Gruppo Folkloristico Toma Toma, Medunarodni folklorni ansambl, Pjevački zbor Ljubičica, Tamburaški orkestar i zbor Pinkovac

18.30 Specijalitet Petrovoga Sela: šudljice

20.00 Tamburaški saslav Kristali

21.00 United Folk Orchestra

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap, a vidéki területekbe beruházó Európa

Olimpijske igre 2012, London

Petar Modoš, osvajač brončane medalje u Londonu

„Sa skrivenom unutrašnjom snagom“ na Olimpijskim igrama

Petar Modoš (nadimak „Čonti“) rodio se u Sigtetu 1987. g. Majka mu je Hrvatica rodom iz Novog Sela. Športom se počeo baviti na djedov poticaj 1991. g., a sljedeće su ga godine nominirali na prvi natječaj i osvojio je treće mjesto. Već kao dijete odlučio je postati olimpijskim pobjednikom u hrvanju. Taj mu je san postao najvažnijim ciljem. Poslije prvih uspjeha slijedili su još veći.

Na europskom prvenstvu u grčko-rimskom stilu hrvanja u težini 55 kg ove godine u Beogradu, dobio je srebrnu, a prethodne u Bakuu te 2008. u Tampereu brončanu medalju. Na svjetskom juniorskom prvenstvu u Vilniusu i godinu poslije u Gvatemali osvojio je treće mjesto. Od 2005. do 2007. na europskom juniorskom prvenstvu osvojio je dvije zlatne i jednu brončanu medalju, a tri puta je bio prvak na mađarskome državnom prvenstvu. Iako hrvač Petar Modoš zbog neočekivane bolesti nije uspio na Olimpijske igre prije četiri godine u Peking, ove se godine na 30. Olimpijskim igrama u Londonu 5. kolovoza borio za svoj životni cilj s pomoću svojeg trenera Miklósa Sztruhacsa. U prvom je krugu pobijedio uzbeškog Elmurata Tasmuradova, a u četvrtzavršnici izgubio protiv Iranca, koji je već pet puta bio pobjednik svjetskog prvenstva. U nastavku je pobijedio Arsena Jeralijeva iz Kirgistanu i u borbi za treće mjesto Haakana Erika Nymbloma iz Danske, te osvojio brončanu medalju.

Čestitamo Petru Modošu, njegovim trenerima i obitelji na lijepom rezultatu!

Tomislav Bunjevac

